

Handläggare
Ursula Gårdendahl
Kommunjurist

Taxa för marknadskontroll

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar

- att hemställa om att kommunfullmäktige fastställer föreslagen ny taxa och att den nya taxan börjar gälla den 1 oktober 2023 samt
- att hemställa om att kommunfullmäktige beslutar att ge miljönämnden rätt att löpande besluta om och utföra redaktionella ändringar i taxan, såsom ändrad laghänvisning eller dylikt, så länge ändringarna inte innebär någon förändring i sak eller utökar miljönämndens rätt att ta ut avgift.

Sammanfattning

EU:s marknadskontrollförordning (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011) har genomförts i Sverige. Syftet med förordningen är att kontrollera att vissa produkter, som rör sig på den inre marknaden och omfattas av gemensamhetsregler med produktkrav och standarder, uppfyller krav som tillgodoser hög skyddsnivå för allmänna intressen. Kontrollen av dessa gemensamhetsregler (marknadskontrollen) ska vara lika i alla medlemsstater och sker på myndighetens initiativ eller, i nödvändig utsträckning, efter anmälan.

Miljöförvaltningen föreslår härmed att en ny och separat taxa för marknadskontroll införs, eftersom avgift för utförande av marknadskontroll vilar på en egen rättslig grund; lag (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Avgiften föreslås vara timbaserad, tas ut i efterhand och föreslås uppgå till 1279 kronor per nedlagd handläggningstimme.

I syfte att hålla taxan uppdaterad föreslås att miljönämnden ges rätt att löpande besluta om och utföra redaktionella ändringar i taxan.

Den nya taxan föreslås träda i kraft den 1 oktober 2023.

Miljönämnden föreslås besluta att hemställa om att kommunfullmäktige fastställer föreslagen ny taxa och att den nya taxan börjar gälla den 1 oktober 2023 samt att hemställa om att kommunfullmäktige beslutar att ge miljönämnden rätt att löpande besluta om och utföra redaktionella ändringar i taxan, såsom ändrad laghänvisning eller dylikt, så länge ändringarna inte innebär någon förändring i sak eller utökar miljönämndens rätt att ta ut avgift.

Underlag för beslutet

- Tjänsteskrivelse MN 2023-06-07 Ny taxa för marknads kontroll, dnr MN 2023/0048.3
- Förslag till Taxa för marknads kontroll, d.nr. MN 2023/0048.1

Ärendet

Bakgrund

Den 22 juli 2022 trädde marknadskontrollförordningen i kraft. Denna EU-rättsliga förordning syftar till att kontrollera att vissa produkter, som rör sig på den inre marknaden och omfattas av gemensamhetsregler med produktkrav och standarder, uppfyller krav som tillgodoser hög skyddsnivå för allmänna intressen såsom hälsa och säkerhet. Kontrollen av dessa gemensamhetsregler (marknadskontrollen) ska vara lika i alla medlemsstater. Marknadskontrollförordningen innebär att en del tillsyn av produkter, som tidigare omfattades av bland annat miljöbalken, numera betraktas som marknads kontroll.

Marknadskontrollförordningen har lett till följdändringar i svensk lagstiftning. Ändringarna innebär ett förtydligande vad gäller fördelning av ansvar mellan statliga och kommunala myndigheter. Med hänsyn till den stora variationen mellan produktgrupperna har ett flertal statliga marknads kontrollmyndigheter utsetts. Kommunens bemyndigande att utföra marknads kontrollen framgår av 26 kap 31a § miljöbalken. Kontrollen ska ske på eget initiativ eller, i nödvändig utsträckning, efter anmälan.

Kommunens ansvar för marknads kontroll framgår av de tillägg och ändringar som gjorts i nedan uppräknade lagstiftningar.

- Miljötillsynsförordningen med hänvisningar till andra lagar, förordningar, EU-förordning om kosmetiska produkter och EU-direktiv, gällande exempelvis tvättmedel, batterier, kemiska produkter.

- Lag (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner med förordning (2001:1084) om buller från viss utomhusutrustning och förordning (1998:1709) om avgaskrav för vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner
- Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter (ej aktuellt för miljönämnden i Lunds kommun) med förordning (2019:223) om tobak och liknande produkter.

Marknadskontrollen ska finansieras med avgifter med stöd av ett särskilt bemyndigande i 2 § lag (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Föredragning

Miljönämndens utförande av marknadskontroll har till viss del tidigare utgjort tillsyn enligt bland annat miljöbalken. Ändringarna i svensk lagstiftning med anledning av EU:s marknadskontrollförordning innebär att åtgärder som ligger inom miljönämndens uppdrag inte längre kan avgiftsfinansieras med stöd i taxa enligt miljöbalken. I syfte att kunna utföra sitt uppdrag och genomföra en god marknadskontroll behöver miljönämnden finansiera sitt arbete genom avgift för marknadskontrollen.

Miljönämnden föreslår härmed att en ny och separat taxa för marknadskontroll införs, eftersom avgift för utförande av marknadskontroll vilar på en egen rättslig grund, lag (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Beslut om avgift för marknadskontroll överklagas också i annan ordning än den som gäller för beslut enligt miljöbalken.

Avgiften föreslås vara timbaserad och tas ut i efterhand. Struktur och utformning av marknadskontrollen följer i stort vad som gäller för tillsynen enligt miljöbalken. I syfte att tillföra miljönämnden tillräckliga resurser för utförandet av marknadskontrollen föreslås timtaxan därför motsvara gällande taxa för miljöbalkstillsynen, Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område, beslutad av kommunfullmäktige 2022-12-12 KF § 421, med ett belopp om 1279 kronor per nedlagd handläggningstimme.

I de åtgärder som miljönämnden får använda sig av vid marknadskontroll ingår inte rätten att i samband med marknadskontroll förelägga verksamhetsutövaren att lämna in kemisk produkt eller bioteknisk organism för provtagning. Det föreligger dock viss information om att regleringen kan vara på väg att ändras och att

det så småningom kommer finnas möjlighet för miljönämnden att begära in kemiska produkter eller biotekniska organismer inom ramen för marknadskontroll. Införandet av en sådan bestämmelse kan komma att medföra att denna taxa behöver revideras.

Det föreligger en rapporteringsskyldighet för miljönämnden i förhållande till marknadskontrollmyndigheterna, med redovisning av den marknadskontroll miljönämnden utfört under året. Miljönämnden har för avsikt att utföra marknadskontroll under 2023 varför det är av vikt att taxan kan träda i kraft under hösten 2023. Miljöförvaltningen föreslår att föreslagen taxan för marknadskontroll träder i kraft den 1 oktober 2023.

Eftersom taxan fastställs av kommunfullmäktige behöver varje korrigerings och beslut av kommunfullmäktige. I syfte att hålla taxan uppdaterad föreslår miljöförvaltningen att miljönämnden ges rätt att löpande besluta om och utföra redaktionella ändringar i taxan. Ändringar som avses är endast sådana som inte innebär någon förändring i sak eller utökar miljönämndens rätt att ta ut avgift.

Miljönämnden föreslås besluta att hemställa om att kommunfullmäktige fastställer föreslagen ny taxa och att den nya taxan börjar gälla den 1 oktober 2023 samt att hemställa om att kommunfullmäktige beslutar att ge miljönämnden rätt att löpande besluta om och utföra redaktionella ändringar i taxan, såsom ändrad laghänvisning eller dyligt, så länge ändringarna inte innebär någon förändring i sak eller utökar miljönämndens rätt att ta ut avgift.

Beredning

Ärendet har beretts på miljöförvaltningen.

Barnets bästa

Ärendet bedöms inte ha någon sådan påverkan på barn som avses i Barnkonventionen. Någon barnkonsekvensanalys är därför inte utförd. Bestämmelserna om marknadskontroll syftar till att främja hälsa och säkerhet på lika villkor inom Unionen. Även om barn och unga är under utveckling och därför mer känsliga för exponering av produkter med miljö- och hälsofarliga egenskaper träffar bestämmelserna alla, oavsett ålder.

Ekonomiska konsekvenser

En förutsättning för att miljönämnden ska kunna fullfölja sitt uppdrag är att tillräckliga resurser tillförs verksamheten. Taxan föreslås därför vara timbaserad, med en timtaxa som följer den timtaxa om 1279

kronor som gäller för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (beslutad av kommunfullmäktige 2022-12-12 KF § 421).

Björn Berséus
Miljödirektör

Ursula Gårdendahl
Kommunjurist

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunfullmäktige

För kännedom:
Akten